

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/144/2015
Identifikačné číslo spisu: 4015200160
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4015200160.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu Mgr. Viliama Pohančeniča a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci navrhovateľa: I. I., nar. XX.XX.XXXX, X. XX, U., proti odporcovi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 27.10.2014, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/60/2015-17 zo dňa 16.03.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/60/2015-17 zo dňa 16.03.2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 23Sd/60/2015-17 zo dňa 16.03.2015 potvrdil rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 27.10.2014 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporcu“), ktorým odporca podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietol žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok, pretože podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra, zo dňa 16. 10. 2014, nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť je 15%. Krajský súd uviedol, že zdravotný stav navrhovateľa v správnom konaní posudkoval posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra, dňa 16. 10. 2014, podľa § 184 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a v súdnom konaní posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava so sídlom v Nitre, dňa 11. 02. 2015. Obaja posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru, že u navrhovateľa sa jedná o stav po opakovaných flebotrombózach PDK - kľčové žily dolných končatín, artritída urica, kolísavá hypertenzia, astigmatizmus myopicus komp., hypertrofia prostaty, obezita. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil posudkový lekár stav po opakovaných flebotrombózach PDK - kľčové žily dolných končatín podľa kapitoly IX, oddiel B, položka 5, písmeno

b. Po vyšetrení zdravotného stavu posudkovým lekárom ústredia a zohľadnení výsledkov vyšetrení konštatoval, že navrhovateľ trpí na opakované zápaly žíl na pravom predkolení. Tomuto rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu prislúcha miera poklesu 15 %. Ostatné zdravotné poruchy nie sú posudkovo významné a nemajú vplyv na navýšenie miery poklesu. Navrhovateľ teda nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa je 15%.

Krajský súd považoval posudky za jasné, zrozumiteľné a podrobné. Nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa neboli známe a zhodnotené a ktoré by prípadne odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku, súd nezistil. Posudkový lekár rozhodol po vlastnom vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľa a posúdení odborných lekárskeho nálezov z oblastí, na ktoré si navrhovateľ sťažuje a svoj posudok aj náležite odôvodnil. Keďže krajský súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by spochybnila závery posudkových lekárov, mal za preukázané, že vzhľadom na priznanú mieru poklesu navrhovateľ nie je invalidný, a preto mu nevznikol nárok na invalidný dôchodok. Z uvedených dôvodov považoval napadnuté rozhodnutie odporcu za súladné so zákonom.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že preskúmané rozhodnutie odporcu zruší. Poukázal na to, že jeho zdravotný stav je dlhodobu nepriaznivý a spôsobuje mu pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Bol práceneschopný 12 mesiacov a jeho liečba trvala už aj v dobe zamestnania. Pre zhoršenie zdravotného stavu bol často práceneschopný, čerpal dovolenku a z tohto dôvodu bol nútený aj ukončiť pracovný pomer dohodou. Jeho liečba a zhoršenie zdravotného stavu teda trvala dlhšie ako rok a preto žiada o invalidný dôchodok s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 41%. Poukázal na vážne problémy s pohybovým aparátom a preto je aj znevýhodnený oproti zdravej osobe. Nemôže vykonávať dlhú chôdzu, dlho stáť na mieste, či sedieť. Diagnózy u neho spolu súvisia. Zápalové ochorenie žíl mu totiž spôsobuje aj reumu. Tieto diagnózy sú navyše nevyspytateľné, pretože ich prejavy môžu nastať kedykoľvek. Výslovil názor, že odporca riadne a komplexne nepreskúmal jeho diagnózy.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ v odvolaní, nepovažoval za opodstatnené. Navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybnili úplnosť a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov. Na posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť, sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverenú posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Pochybnosti navrhovateľa o nesprávnom posúdení jeho zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Nakoľko navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by sa jeho zdravotný stav zhoršil v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nevznikol mu nárok na invalidný dôchodok.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Kľúčovou otázkou vo veci bolo posúdenie, či odporca a krajský súd správne vyhodnotili lekárske posudky posudkových lekárov týkajúce sa zdravotného stavu navrhovateľa a či navrhovateľ splnil podmienku vzniku nároku na invalidný dôchodok, ktorou je invalidita poistenca.

Podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je invalidita poistenca. Za invalidného poistenca sa v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje poistenec, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Z uvedeného vyplýva, že pre uznanie invalidity sa vyžaduje nielen dlhodobosť nepriaznivého zdravotného stavu, ale súčasne musí ísť o taký nepriaznivý zdravotný stav, ktorý podľa poznatkov lekárskej vedy dlhodobu, nielen prechodne, spôsobuje trvalý pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v miere nad 40%.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je podrobne popísaný v rozsudku krajského súdu, preto skutočnosti účastníkom známe nebude nadbytočne opakovať a s jeho odôvodnením, ktoré považuje za úplné, vyčerpávajúce a dostatočne výstižné, sa stotožňuje v celom rozsahu a len na doplnenie a zdôraznenie správnosti rozsudku krajského súdu dodáva:

Lekársku posudkovú činnosť dôchodkového poistenia vykonáva v zmysle § 153 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. posudkový lekár Sociálnej poisťovne príslušnej pobočky a posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredie. Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posudzovanie týchto skutočností je odbornou medicínskou otázkou, aj rozhodnutie súdu závisí predovšetkým na odbornom lekárskom posúdení. Súd si preto nemôže urobiť o tejto odbornej otázke vlastný úsudok. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu posudky posudkových lekárov príslušnej pobočky Nitra zo dňa 16.10.2014 a ústredia Sociálnej poisťovne zo dňa 11.02.2015 tieto podmienky spĺňajú.

Zo záverov posudkov zo dňa 16.10.2014 a zo dňa 11.02.2015 vyplýva, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa je podľa doložených lekárskeho nálezov stav po opakovaných flebotrombózach PDK - krčové žily dolných končatín podľa kapitoly IX, oddiel B, položka 5, písmeno b/. Navrhovateľ trpí na opakované zápal žíl na pravom predkolení. Tomuto rozhodujúcemu

zdravotnému postihnutiu prislúcha miera poklesu 15 %. Ostatné zdravotné poruchy nie sú podľa posudkových lekárov posudkovo významné a teda nemajú vplyv na navýšenie miery poklesu. Navrhovateľ preto nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa je 15%.

Navrhovateľ v odvolacom konaní nepreukázal žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali doplnenie dokazovania. Jeho subjektívne presvedčenie, že zdravotné postihnutie zodpovedá vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nie je rozhodujúce, pretože posúdenie rozsahu zdravotného postihnutia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia.

Posudkoví lekári pobočky Nitra a ústredia Sociálnej poisťovne v posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľa a ním predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudkoch riadne vyhodnotili. Zhodne dospeli k záveru, že zdravotný stav navrhovateľa spôsobuje celkom 15% - nú mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly IX, oddiel B, položka 5, písmeno b/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.

Aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, presvedčivé a zodpovedajúce kritériám upraveným v zákone č. 461/2003 Z. z., pričom posudkoví lekári sa vysporiadali so všetkými namietanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľa. Pre posúdenie invalidity je rozhodujúci zdravotný stav v čase jeho posudzovania posudkovým lekárom. Nie je podstatné, aký je subjektívny pocit navrhovateľa ani či narušenie zdravotného stavu môže v budúcnosti viesť k ďalšiemu zhoršovaniu. Tvrdenie navrhovateľa, že jeho súčasné, v konaní preukázané zdravotné postihnutia zodpovedajú invalidite, nebolo lekáorskými nálezmi preukázané.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ nebol v tomto konaní úspešný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.